

ਆਸ਼ਾ ਰਾਣੀ ਅਤੇ ਹੋਰ- ਪਟੀਸ਼ਨਰ,

ਬਨਾਮ

ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ, - ਜਵਾਬਦਾਰ।

ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਨੰ. 137 ਆਫ 1979।

2 ਫਰਵਰੀ 1982

ਮੋਟਰ ਵਹੀਕਲ ਐਕਟ (IV ਦਾ 1939)— ਧਾਰਾ 110-ਬੀ— ਮੋਟਰ ਦੁਰਘਟਨਾ ਵਿਚ ਮੌਤ—ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਨ—ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਉਮਰ—ਕੀ ਅਜਿਹੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿਚ ਨਿਰਣਾਇਕ ਜਾਂ ਸਰਵਉੱਚ ਵਿਚਾਰ—ਉਮਰ ਦਾ ਕਾਰਕ—ਜੇ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਸੰਬੰਧਤ ਹੋਵੇ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਸ਼ਰਿਤਾਂ ਨੂੰ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਵਿੱਤੀ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੋਲੇਟੀਅਮ ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਤੋਂ ਪਰਦੇਸੀ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਪੂਰਾ ਉਦੇਸ਼, ਆਸ਼ਰਿਤਾਂ ਨੂੰ ਬਾਕੀ ਰਹਿੰਦੇ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਬਰਾਬਰ ਦੀ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇਣਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਯੋਗ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਹਾਦਸੇ ਦੇ ਸਮੇਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਪਰ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਨਹੀਂ ਜੋ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਨੁਮਾਨਤ ਸਨ ਅਤੇ ਕਾਲਪਨਿਕ। ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, 'ਬੈਂਕ ਵਿਆਜ ਦਰਾਂ' ਦੇ ਵਧਣ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦੀ ਮਹਿੰਗਾਈ ਦੇ ਫਿਸਲਣ ਵਾਲੇ ਕਾਰਕ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਆਸ਼ਰਿਤਾਂ ਨੂੰ ਪੈਸੇ ਦਾ ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਫੰਡ ਦੇਣਾ ਹੈ ਜੋ ਸਾਲਾਨਾ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖੇਗਾ ਜੋ ਮ੍ਰਿਤਕ ਆਪਣੇ ਆਸ਼ਰਿਤਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਉਹ ਮੂਲ ਵਸਤੂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਉਮਰ ਇੱਕ ਵਾਰ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕਤਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਉਹ ਥਾਂ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਬਾਕੀ ਦੀ ਜੀਵਨ ਸੰਭਾਵਨਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੇ ਗੁਣਕ ਨਾਲੋਂ ਘੱਟ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਅਤਿ ਉਦਾਹਰਨ ਦੁਆਰਾ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਉਮਰ 69 ਸਾਲ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ 70 ਸਾਲ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਗੁਣਕ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਿੱਥੇ ਦੁਰਘਟਨਾ ਦੇ ਪੀੜਤ ਦੀ ਉਮਰ 60 ਸਾਲ ਹੈ, ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਗੁਣਕ 10 ਵਿਸ਼ੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਬੇਸ਼ੱਕ, ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਰਕ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਘਟਾਉਣ ਲਈ। ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਸੀਮਾ ਮ੍ਰਿਤਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗੀ। ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ 20 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ('ਹੋਰ ਸਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਬਰਾਬਰ ਹੋਣ)

	ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ	'ਤੇ	
ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜੇ	40 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ	ਵਿੱਚ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ	ਸੀ
ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ	ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਰਕਮ	ਦੀ ਸੰਯੁਕਤ ਰਕਮ	

ਡੈਟਸ ਪੈਸੇ ਦਾ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਫੰਡ ਹੈ ਜੋ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਉਮਰ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਾਲਾਨਾ ਵਿੱਤੀ ਨਿਰਭਰਤਾ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਆਮਦਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖੇਗਾ। ਦਰਅਸਲ, ਧਾਰਨਾ ਹੈ

ਕਿ ਇਹ ਰਕਮ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇ ਬਾਕੀ ਸਮੇਂ ਲਈ ਬਰਾਬਰ ਦੀ ਸਾਲਾਨਾ ਵਿੱਤੀ ਆਮਦਨ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ ਦੀ ਗਰੰਟੀ ਦੇਵੇਗੀ। ਗੁਣਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਉਮਰ ਦੇ ਅਜੀਬ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਜੀਵਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਦੇ ਬਾਕੀ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸਾਲਾਨਾ ਨਿਰਭਰਤਾ ਨੂੰ ਗੁਣਾ ਕਰਨ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਤਰੀਕਾ ਹੈ। ਉਸ ਫਾਰਮੂਲੇ ਨੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤੀਆਂ ਲਈ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ 18 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਮਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ, ਤਾਂ 70 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਦੇ ਆਦਰਸ਼ 'ਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਸਾਲਾਨਾ ¹ ਨਿਰਭਰਤਾ ਨੂੰ 52 ਦੇ ਅੰਕੜੇ ਨਾਲ ਗੁਣਾ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਹਾਨ ਵਿਗਾੜ ਵੱਲ ਖੜਦਾ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਡਿਸਟੈਂਰਸ਼ਨ ਲਈ ਸੁਧਾਰਾਤਮਕ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ, ਇਸ ਵਿਧੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਗੁਣਕ ਧਾਰਨਾ ਨੂੰ ਬਦਲਣਾ ਪਿਆ। ਗੁਣਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿੱਚ ਉਮਰ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ (ਪਰ ਉੱਪਰ ਨੋਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਪਵਾਦ ਲਈ) ਉਸ ਵਿੱਚ ਉਹੀ ਗਲਤੀ ਦੁਬਾਰਾ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਢੰਗ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਕੇ ਠੀਕ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਵਿੱਚ

ਮ੍ਰਿਤਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਉਮਰ ਨਾ ਤਾਂ ਇੱਕ ਨਿਰਣਾਇਕ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇੱਕ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਕਾਰਕ ਹੈ, ਸਿਵਾਏ ਉਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਜਿੱਥੇ ਜੀਵਨ ਸੰਭਾਵਨਾ ਦੇ ਬਾਕੀ ਸਾਲ ਉਸ ਗੁਣਕ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹਨ ਜਿਸਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।
(ਧਾਰਾ 12, 14 ਅਤੇ 17)।

ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਨੈਸ਼ਨਲ ਟ੍ਰਾਂਸਪੋਰਟਰਜ਼ (ਪ੍ਰਾਇਵੇਟ) ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਮੋਟਰ ਐਕਸੀਡੈਂਟ ਕਲੇਮ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਅਤੇ ਹੋਰ, 1979 ਪੀ.ਐਲ.ਆਰ.

618.

ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

1979 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਦੀ ਧਾਰਾ X ਅਧੀਨ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ - FAO ਨੰਬਰ 94 ਆਫ 1968 ਵਿੱਚ ਹਰਜਾਨੇ ਦੀ ਰਕਮ ਨੂੰ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਘਟਾ ਕੇ 18,000 ਤੋਂ 12,000

ਰੋਸ਼ਨ ਲਾਲ ਸ਼ਰਮਾ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਵਲੋਂ ਐਡਵੋਕੇਟ ਸੀ.

ਐਮ.ਜੇ.ਐਸ. ਸੇਠੀ, ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਏ.ਜੀ. ਐਚ.ਐਸ. ਕਬੂਰੀਆ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਜਵਾਬਦਾਰਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ

ਐਸ.ਐਸ.ਸੰਧਾਵਾਲੀਆ, ਸੀ.ਜੇ

1. ਕੀ ਮਰੇ ਹੋਏ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਉਮਰ ਨਿਰਣਾਇਕ ਹੈ ਜਾਂ ਮੋਟਰ ਵਹੀਕਲਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 110-ਬੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸਦੇ ਆਸ਼ਰਿਤਾਂ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਸਰਵਉੱਚ ਵਿਚਾਰ ਹੈ, ਪੱਤਰ ਪੇਟੈਂਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਰੀੜ੍ਹ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। 13 ਸਤੰਬਰ, 1966 ਨੂੰ ਸ਼ਾਮ 7.30 ਵਜੇ ਦੇ ਕਰੀਬ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸ਼ੁਗਰ ਐਂਡ ਆਇਲ ਮਿੱਲ, ਛੇਹਰਟਾ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਹਰਬੰਸ ਲਾਈ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ, ਜਦੋਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸ਼ਹਿਰ ਤੋਂ ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਵੱਲ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ ਤਾਂ ਫੌਜੀ ਜੀਪ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਟੱਕਰ ਮਾਰ ਦਿੱਤੀ। ਉਸ ਦੀ ਵਿਧਵਾ ਅਤੇ ਨਾਬਾਲਗ ਬੱਚਿਆਂ ਨੇ ਇੱਕ ਦਾਅਵਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਹਾਦਸੇ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਏ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਮੌਤ ਜੀਪ ਦੇ ਕਾਹਲੀ ਅਤੇ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਨਾਲ ਚਲਾਉਣ ਕਾਰਨ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਸ ਦਾਅਵੇ ਦਾ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਨੇ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਸੀ ਪਰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ 15 ਮਈ, 1968 ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅਵਾਰਡ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ (ਸਾਰੇ ਮੁੱਦੇ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਆਸ਼ਰਿਤਾਂ ਨੂੰ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। 100 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਮੇਨਸੈਮ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਸਾਲਾਨਾ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ 1,200 ਰੁਪਏ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਟੀਕੇ ਦੁਰਘਟਨਾ ਦੇ ਸਮੇਂ, ਹਰਬੰਸ ਲਾਈ ਦੀ ਉਮਰ 45 ਸਾਲ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਉਮਰ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਦਿਆਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ 115 ਸਾਲ ਲਈ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ। ਅਤੇ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ 18,000 ਰੁਪਏ ਦਿੱਤੇ।

2. ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਅਵਾਰਡ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀਆਂ ਖੋਜਾਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਲਫ਼ਮਣ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਬਨਾਮ ਗੁਰਮੀਤ ਹਿਆੜ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ, (1) ਇੱਕ ਢੁਕਵੇਂ ਗੁਣਕ ਨੂੰ ਵਿਕਸਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਫੁੱਲ ਬੈਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ: - “

45 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਦਾ ਮਜ਼ਦੂਰ ਇਹਨਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਅਣਹੋਣੀ ਸਥਿਤੀਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਮੈਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ '10 ਦਾ ਗੁਣਕ ਨਿਰਭਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਵਿੱਤੀ ਨੁਕਸਾਨ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਢੁਕਵਾਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਵਿੱਤੀ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਰੁਪਏ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। 12,000

ਸਿਟੋ ਵਜੋਂ, ਇਹ ਅਪੀਲ ਉੱਪਰ ਦੱਸੀ ਗਈ ਹੱਦ ਤੱਕ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੈ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਰਜਾਨੇ

ਦੀ ਰਕਮ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਘਟਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। 18,000 ਤੋਂ ਰੁ. 12,000 ਕੋਈ ਖਰਚਾ ਨਹੀਂ।”

3. ਉਪਰੋਕਤ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦੁਕਵਾਂ ਅਤੇ ਸਧਾਰਨ ਗੁਣਕ 16 ਸੀ ਅਤੇ ਗੁਣਕ ਨੂੰ 10 ਤੋਂ ਘੱਟ ਪੱਧਰ ਤੱਕ ਸਕੇਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਜਾਇਜ਼ ਜਾਂ ਅਸਧਾਰਨ ਸਥਿਤੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਕਿ ਆਮ ਜੀਵਨ ਸੰਭਾਵਨਾ 1 ਵਿੱਚ

ਇਸ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰਤ ਤੌਰ 'ਤੇ 70 ਸਾਲ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ 'ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਉਮਰ ਜੋ ਕਿ 45 ਸਾਲ ਸੀ, ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਲਈ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਜਾਂ ਕੋਈ ਸਾਰਥਕ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।

4. ਜਵਾਬਦੇਹ-ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਦਾ ਸਖ਼ਤ ਰੁਖ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਮਹਿੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੇਠੀ ਦੁਆਰਾ ਵਕਾਲਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕਿਉਂਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਉਮਰ 45 ਸਾਲ ਸੀ, ਇਹ ਇੱਕ ਨਿਰਣਾਇਕ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਗੁਣਕ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਰਵਉੱਚ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਅਤੇ ਕੇਵਲ 10 ਦੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਫੈਕਟਰ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਅਕ ਸਿੰਗਲ ਜੁਲਜ ਸਹੀ ਸੀ। ਸ੍ਰੀ ਸੇਠੀ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਉੱਚ ਮਲਟੀਪਲੇਅਰ, ਜੋ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੇਵਲ ਉਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਜਾਂ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਸੀ ਜਾਂ। ਵੀਹਵਾਂ ਵਕੀਲ ਨੇ ਮੈਸਰਜ਼ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਨੈਸ਼ਨਲ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟਰਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਿਟਿਡ ' ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ। ਲਿਮਿਟਿਡ ਬਨਾਮ ਮੋਟਰ ਐਕਸੀਡੈਂਟ ਕਲੇਮ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਅਤੇ ਹੋਰ, (2), ਇਹ ਦਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ 40 ਸਾਲ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਉਮਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਗੁਣਕ 10 ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਫਰਮ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੈ। ਇਹ ਮੰਨੋ ਕਿ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸਾਰਥਕ ਸਵਾਲ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਉੱਠਦਾ ਹੈ।

5. ਇਹ 'ਮੈਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਦਲੀਲ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਅਨੁਪਾਤ ਦੀ ਕੁਝ ਗਲਤਫਹਿਮੀ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ? ਲਛਮਣ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ (ਸੁਪਰਫਾ)। ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਗੁਣਕ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਚਾਰ ਵਜੋਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਉਮਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪੰਨਮਬਰਲ ਖੇਤਰ ਮੌਜੂਦ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਲਛਮਣ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪੰਜ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਨਿਰਣਾਇਕ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਜਾਂਚ ਕਰਨਾ ਵਾਕਈ ਫਾਲਤੂ ਅਤੇ ਅਯੋਗ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਬੈਂਚ ਦੀਆਂ ਰੀਤੀ ਅਤੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਨ ਲਈ ਇਹ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ। ਸੰਦਰਭ

6. ਹੁਣ ਇਹ ਯਾਦ ਕਰਨ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦੁਰਘਟਨਾ ਪੀੜਤਾਂ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅਪਣਾਏ ਗਏ ਵਿਵਾਦਪੂਰਨ ਅਤੇ ਭੰਬਲਭੂਸੇ ਵਾਲੇ ਢੰਗਾਂ ਕਾਰਨ ਲਛਮਣ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਇੱਕ ਧਿਰ ਸੀ) ਵਿੱਚ ਪੰਜ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਦੀ ਲੋੜ ਪਈ ਸੀ। ਮੋਟਰ ਵਹੀਕਲ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਮੰਤਵ ਲਈ ਵਰਤੇ ਗਏ ਦੋ ਬੁਨਿਆਦੀ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨੂੰ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨੇੜਿਓਂ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਹਿਲਾ ਉਹ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਵਿਆਜ ਸਿਧਾਂਤ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹੋਰ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਨਿਰਭਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਵਜੋਂ ਇਕਮੁਸ਼ਤ ਰਕਮ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਵਿਆਜ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਆਸ਼ਾ ਰਾਣੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ (ਐਸ.ਐਸ. ਸੰਧਾਵਾਲੀਆ, ਸੀ.ਜੇ.) ਜੋ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਆਪਣੇ ਆਸ਼ਰਿਤਾਂ ਨੂੰ ਦੇ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਦੂਜਾ ਤਰੀਕਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਸਾਲਾਨਾ ਵਿੱਤੀ ਨਿਰਭਰਤਾ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਸਿਆਮ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਆਮ ਜੀਵਨ ਸੰਭਾਵਨਾ ਦੇ ਬਾਕੀ ਸਾਲਾਂ ਨਾਲ ਗੁਣਾ ਕਰਨਾ। -

7. ਉਪਰੋਕਤ ਦੋ ਤਰੀਕਿਆਂ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਹਰਬੰਸ ਲਾਈ, ਜੇ., ਜਿਸ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਦਾ

ਫੈਸਲਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ, ਨੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਦੋਵਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਮੋਟਰ ਹਾਦਸਿਆਂ ਦੇ ਪੀੜਤਾਂ ਦੇ ਆਸ਼ਰਿਤਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਬੜੀ ਬਰੀਕੀ ਨਾਲ ਦਰਸਾਇਆ। ਪੂਰਵ ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਕੋਰਟ ਆਫ਼ ਅਪੀਲ ਅਤੇ ਹਾਊਸ ਆਫ਼ ਲਾਰਡਜ਼ ਦੋਵਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇੰਗਲੈਂਡ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ ਗੁਣਕ ਵਿਧੀ ਸਰਵ ਵਿਆਪਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਢੰਗ ਬਣ ਗਈ ਸੀ। ਫਿਰ ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੋਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਨੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਗੋਬਾਲਡ ਮੋਟਰ ਸਰਵਿਸ ਲਿਮਿਟਿਡ ਬਨਾਮ ਆਰਐਮਕੇ ਵੇਲੁਸਵਾਮੀ, (3) ਅਤੇ ਮਿਊਸੀਪਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ ਬਨਾਮ ਸੁਭਗਵੰਤੀ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਅਤੇ ਹੋਰ, (4)।

8. ਦੁਬਾਰਾ ਇੱਕ ਡੂੰਘਾਈ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ 'ਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਵਿਆਜ ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਸੰਭਾਵਨਾ ਦੇ ਬਾਰੀ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਸਾਲਾਨਾ ਨਿਰਭਰਤਾ ਨੂੰ ਗੁਣਾ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਧੀ ਦੋਵੇਂ ਹੀ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਤਿਲਕਣ ਅਤੇ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟੀਜਨਕ ਤਰੀਕੇ ਸਨ। ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਦੋਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ—/ "

"...ਮੇਰੇ ਮਨ ਵਿੱਚ, ਵਿਆਜ ਦੀ ਥਿਊਰੀ ਅਵਿਵਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਵਿਵਹਾਰਕ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਸਹੀ ਮਾਤਰਾ ਨੂੰ ਖਣਨ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਵਿਹੜਾ ਸਟਿੱਕ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਅਤੇ ਦੁਬਾਰਾ-

"... .. ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਨਿਆਂ ਕਰਨ ਲਈ, ਸਾਲਾਨਾ ਨਿਰਭਰਤਾ ਨੂੰ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ ਨਾਲ ਗੁਣਾ ਕਰਨ ਦਾ ਤਰੀਕਾ, ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਟੌਤੀ ਦੇ ਘਟਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਹੈ। ਹਰਜਾਨੇ ਜਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਆਸ਼ਰਿਤਾਂ ਲਈ ਅਨਿੱਖੜਵਾਂ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ।"

(3) ਏਆਈਆਰ 1062 ਐਸਸੀ 1.

(4) ਏਆਈਆਰ 1966 ਐਸਸੀ 1750

ਲੋੜੀਂਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਉਪਰੋਕਤ ਦੋਵੇਂ ਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਫੁੱਲ ਬੈਚ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਗੁਣਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ 'ਅਧਿਕਾਰਤ ਤੌਰ' ਤੇ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਨਾਲ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ: -

"* * * ਗੁਣਕ ਸਿਧਾਂਤ ਵਧੇਰੇ ਸਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਬਰਾਬਰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਗੁਣਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ 'ਲਾਗੂ ਕਰਨ' ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਬੁਨਿਆਦੀ ਛੇ ਸਿਧਾਂਤ ਫਿਰ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਪੈਰਾ 27 ਵਿੱਚ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇੱਕ ਢੁਕਵੀਂ ਮਲਟੀਪਲੇਅਰ ਨੂੰ ਮੁੜ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਫੁਲ ਬੈਚ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ ਸੀ: -

"* * * ਇਸ ਗੁਣਕ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਕੋਈ ਸਹੀ ਅਤੇ ਗਣਿਤਿਕ ਗਣਨਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ 16 ਗੁਣਾ ਮਲਟੀਪਲੇਅਰ ਕਾਫ਼ੀ ਸਹੀ ਅਤੇ ਵਾਜਬ ਸੀ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਹੋਰ ਅੱਗੇ ਵਧ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਅਧਾਰ ਵਿੱਚ ਵੀ 20 ਵਾਰ 'ਉਚਿਤ ਗੁਣਕ' ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਉਪਰੋਕਤ ਤੋਂ ਇਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਆਮ ਮਲਟੀਪਲੇਅਰ 16 ਹੈ ਅਤੇ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ 20 ਤੱਕ ਵਧਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਾਰਕਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਆਦਰਸ਼ ਤੋਂ ਕਮੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। "

10. ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੁਣ ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੈਟਲ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਆਮ ਜੀਵਨ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨੂੰ 70 ਸਾਲ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਬੇਸ਼ਕ, ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਅਜੀਬ ਅਸਪਸ਼ਟਤਾਵਾਂ ਲਈ. ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਗੁਣਾ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ। ਹਾਲ ਹੀ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿਓ ਜੋ ਇਸ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਰਾਏ ਦੀ ਮੁੱਖ ਧਾਰਾ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦੇ ਹਨ। ਵੇਖੋ *ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੁਖਨੰਦਨ ਕੌਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਨੈਸ਼ਨਲ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟਡ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, (5) ਅਤੇ ਮੈਸਰਜ਼ ਕਸਤੂਰਬਾ ਸੇਵਾ ਮੰਦਰ, ਰਾਜਪੁਰਾ ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ। ਬਚਨ ਕੌਰ ਅਤੇ ਹੋਰ, (6)।*

11. ਉਪਰੋਕਤ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਜੋ ਗੱਲ ਉਜਾਗਰ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਉਹ ਤੱਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਨੇ - ਸਲਾਨਾ ਵਿੱਤੀ ਨਿਰਭਰਤਾ ਨੂੰ ਜੀਵਨ ਸੰਭਾਵਨਾ ਦੇ ਬਾਕੀ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਗੁਣਾ ਕਰਕੇ ਮਾਈਨਿੰਗ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ

(5) 1980 PLR 42.

(6) 1980 PLR 357

ਕਿ ਇਸ ਵਿਧੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਾਰ ਸਾਲਾਨਾ ਵਿੱਤੀ ਨਿਰਭਰਤਾ ਇੱਕ ਸਰਵਉੱਚ ਕਾਰਕ ਵਜੋਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਉਮਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਜੀਵਨ ਦੀ ਆਮ ਸੰਭਾਵਨਾ 70 ਸਾਲ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਉਮਰ 20 ਸਾਲ ਦੀ ਸੀ ਤਾਂ ਸਾਲਾਨਾ ਵਿੱਤੀ ਨਿਰਭਰਤਾ ਨੂੰ 50 ਗੁਣਾ ਗੁਣਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਜੇਕਰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਉਮਰ 60 ਸਾਲ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਅੰਕੜਾ ਸਿਰਫ਼ 10 ਸਾਲ ਦਾ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਇਸ ਵਿਧੀ ਵਿੱਚ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਉਮਰ ਇੱਕ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸੀ, ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਨਿਰਣਾਇਕ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਵਿਧੀ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਵਾਜ਼ਬ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਵਾਜ਼ਬ ਦੱਸਦਿਆਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਲਈ, ਇੱਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਉਮਰ ਦੀ ਸਰਵਉੱਚਤਾ ਜਾਂ ਸਿੱਟਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਅਧਿਕਾਰਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਹੈ।

12. *Lc Ini ਲਫ਼ਮਣ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ* (t(supra),i)* ਅਨੁਪਾਤ ਇਸ ਮੂਲ ਧਾਰਨਾ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਸ਼ਰਿਤਾਂ ਨੂੰ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਵਿੱਤੀ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੋਲੇਟੀਅਮ ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਤੋਂ ਪਰਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਪੂਰਾ ਉਦੇਸ਼, ਆਸ਼ਰਿਤਾਂ ਨੂੰ ਬਾਕੀ ਰਹਿੰਦੇ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਬਰਾਬਰ ਦੀ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇਣਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਯੋਗ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਹਾਦਸੇ ਦੇ ਸਮੇਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਪਰ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਨਹੀਂ ਜੋ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਨੁਮਾਨਤ ਸਨ। ਅਤੇ ਕਾਲਪਨਿਕ। ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, 'ਰੈਂਕ ਵਿਆਜ ਦਰਾਂ' ਵਧਣ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦੀ ਮਹਿੰਗਾਈ ਦੇ ਫਿਸਲਣ ਵਾਲੇ ਕਾਰਕ ਨੂੰ ਕੇਨ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇੱਥੇ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਆਸ਼ਰਿਤਾਂ ਨੂੰ ਪੈਸੇ ਦਾ ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਫੰਡ ਦੇਣਾ ਹੈ ਜੋ ਸਾਲਾਨਾ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖੇਗਾ ਜੋ ਮ੍ਰਿਤਕ ਆਪਣੇ ਆਸ਼ਰਿਤਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਉਹ ਮੂਲ ਵਸਤੂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇੱਕ ਵਾਰ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਉਮਰ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕਤਾ ਰਹਿ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਉਹ ਥਾਂ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਬਾਕੀ ਦੀ ਜੀਵਨ ਸੰਭਾਵਨਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੇ ਗੁਣਕ ਨਾਲੋਂ ਘੱਟ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਅਤਿ ਉਦਾਹਰਨ ਦੁਆਰਾ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਉਮਰ 69 ਸਾਲ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ 70 ਸਾਲ 'ਤੇ ਪੈਂਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਗੁਣਕ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਿੱਥੇ ਦੁਰਘਟਨਾ ਦੇ ਪੀੜਤ ਦੀ ਉਮਰ 60 ਸਾਲ ਹੈ, ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਗੁਣਕ 10 ਵਿਸ਼ੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਬੇਸ਼ੱਕ, ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਰਕ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਘਟਾਉਣ ਲਈ। ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਸੀਮਾ ਮ੍ਰਿਤਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ 20 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ (ਹੋਰ ਸਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਬਰਾਬਰ ਹੋਣ) 40 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਿਊਏਡ ਨਾਲੋਂ ਦੁੱਗਣਾ ਜਾਂ ਵੱਧ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਆਸ਼ਰਿਤ ਪੈਸੇ ਦਾ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਫੰਡ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਸਾਲਾਨਾ ਵਿੱਤੀ ਨਿਰਭਰਤਾ' ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਆਮਦਨ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖੇਗਾ, ਮਰੇ ਹੋਏ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਉਮਰ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਧਾਰਨਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਰਕਮ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇ ਬਾਕੀ ਸਮੇਂ ਲਈ ਬਰਾਬਰ ਦੀ ਸਾਲਾਨਾ ਵਿੱਤੀ ਆਮਦਨ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ ਦੀ ਗਰੰਟੀ ਦੇਵੇਗੀ।

13. ਉਪਰੋਕਤ ਪਹਿਲੂ ਨੂੰ ਠੋਸ ਉਦਾਹਰਣ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨ ਕੇ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਸਾਲਾਨਾ ਵਿੱਤੀ ਨਿਰਭਰਤਾ ਰੁਪਏ ਸੀ। 10,000 16 ਦੇ ਸਧਾਰਨ ਗੁਣਕ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਨਾਲ ਰੁਪਏ ਦੇ ਅੰਕੜੇ 'ਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। 1,60,000- ਵਿਆਜ ਦੀ ਸਧਾਰਣ ਦਰ ਜਾਂ ਹੋਰ ਸਮਝਦਾਰੀ ਨਾਲ ਨਿਵੇਸ਼- ਇਸ ਰਕਮ ਨਾਲ ਰੁਪਏ ਦੀ ਆਮਦਨ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲਗਾਤਾਰ 10,000 ਸਾਲਾਨਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਅਜਿਹੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਵਿਧਵਾ ਜਾਂ ਆਸ਼ਰਿਤਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹਰ ਸਾਲ ਇਹ ਰਕਮ ਮਿਲਦੀ ਰਹੇਗੀ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਅਜਿਹੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਕੀ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਉਮਰ

Asha Rani 'and others v. Union of India (S. S. Sandhwalia, C.J.)

18 ਸਾਲ ਜਾਂ 154 ਸਾਲ ਸੀ, ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਲਈ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਢੁਕਵਾਂ ਹੋਵੇਗਾ।

14. ਇਹ ਦੁਹਰਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਗੁਣਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਉਮਰ ਦੇ ਅਜੀਬ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਜੀਵਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਦੇ ਬਾਕੀ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸਾਲਾਨਾ ਨਿਰਭਰਤਾ ਨੂੰ ਗੁਣਾ ਕਰਨ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਤਰੀਕਾ ਹੈ। ਉਸ ਫਾਰਮੂਲੇ ਨੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਮਾਨਤਾਵਾਂ ਲਈ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ 18 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਮਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ ਤਾਂ 70 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਦੇ ਆਦਰਸ਼ 'ਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਸਾਲਾਨਾ ਨਿਰਭਰਤਾ ਨੂੰ 52 ਦੇ ਅੰਕੜੇ ਨਾਲ ਗੁਣਾ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਹਾਨ ਵਿਗਾੜ ਵੱਲ ਖੜਦਾ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਗਾੜ ਲਈ ਇੱਕ ਸੁਧਾਰਾਤਮਕ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ, ਇਸ ਵਿਧੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਗੁਣਕ ਧਾਰਨਾ ਨੂੰ ਬਦਲਣਾ ਪਿਆ। ਗੁਣਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿੱਚ ਉਮਰ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ (ਪਰ 'ਉੱਪਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਅਪਵਾਦ ਲਈ) ਉਸ ਵਿੱਚ ਉਹੀ ਗਲਤੀ ਦੁਬਾਰਾ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਢੰਗ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਕੇ ਠੀਕ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

15. ਹੁਣ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੈਸਰਜ਼ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਨੈਸ਼ਨਲ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟਰ* ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਦੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਵੀ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ 41 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਦੇ ਦੁਰਘਟਨਾ ਦੇ ਪੀੜਤ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ 10 ਦਾ ਗੁਣਕ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਇਹ ਦਰਸਾਏਗੀ ਕਿ ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਸਾਲਾਨਾ ਵਿੱਤੀ ਨਿਰਭਰਤਾ ਨੂੰ ਰੁਪਏ ਦੇ ਅੰਕੜੇ ਤੋਂ ਘਟਾ ਕੇ ਵੀ. 15,600 ਤੋਂ ਰੁ. 12,000, ਉਸਨੇ ਅਜੇ ਵੀ ਸਿਰਫ 10 ਦਾ ਗੁਣਕ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ 70 ਸਾਲ ਦੀ ਆਮ ਜੀਵਨ ਸੰਭਾਵਨਾ 'ਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਅਜੇ ਵੀ 29 ਸਾਲ ਹੋਰ ਜੀਉਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। 10 ਦਾ ਗੁਣਕ, ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਂਗ

ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ, ਆਦਰਸ਼ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਹੇਠਾਂ ਸੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਯੋਗਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਾਲਾਨਾ ਨਿਰਭਰਤਾ ਦੇ ਅੰਕੜੇ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਮਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕੋਈ ਕਾਰਨ 16 ਦੇ ਸਾਧਾਰਨ ਗੁਣਕ ਤੋਂ ਭਟਕਣ ਵਿੱਚ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਕੋਲ ਤੋਲਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦਾ ਹੈ।

16. ਉੱਪਰ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਉਮਰ 41 ਸਾਲ ਹੋਣ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਆਮ ਗੁਣਕ ਤੋਂ ਭਟਕਣ ਲਈ ਅਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ _

17. ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਣ ਲਈ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਵਿੱਚ ਮ੍ਰਿਤਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਉਮਰ ਨਾ ਤਾਂ 'ਇੱਕ ਨਿਰਣਾਇਕ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਕਾਰਕ ਹੈ, ਸਿਵਾਏ ਉਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਜੀਵਨ ਸੰਭਾਵਨਾ ਦੇ ਬਾਕੀ ਸਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਗੁਣਕ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹਨ।

18. ਉਪਰੋਕਤ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵੱਲ ਮੁੜਦੇ ਹੋਏ ਜੋ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਆਪਣਾ ਅਵਾਰਡ 1968 ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਅਤੇ ਫੁੱਲ ਬੈਚ ਲਫ਼ਮਣ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿਚ

ਫੈਸਲਾ ਆਉਣ ਵਿਚ ਅਜੇ ਇਕ ਦਹਾਕੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮਾਂ ਸੀ ਅਤੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਇਸ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਜ਼ਾਹਰ ਹੈ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਜੀਵਨ ਦੀ ਆਮ ਉਮੀਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨਜ਼ਰੀਏ ਨੂੰ ਵੀ ਰੂੜੀਵਾਦੀ ਪੱਖ 'ਤੇ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸਿਰਫ 60 ਸਾਲ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੇ ਹੁਣ ਅਧਿਕਾਰਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਆਮ ਜੀਵਨ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨੂੰ 70 ਸਾਲ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ 45 ਸਾਲ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਹੋਰ 25 ਸਾਲ ਤੱਕ ਜੀਉਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਨੋਟਿਸ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਕਿ ਨਾ ਤਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਜਾਂ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਲਾਨਾ ਵਿੱਤੀ ਨਿਰਭਰਤਾ ਦੀ ਰਕਮ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਖੜ੍ਹਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਰੁਪਏ ਦੇ ਅੰਕੜੇ 'ਤੇ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 1,200 ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲ। ਕੋਈ ਹੋਰ ਅਣਉਚਿਤ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਰਕ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੋ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਆਮ ਗੁਣਕ ਦੀ ਕਮੀ ਦੀ ਵਾਰੰਟੀ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਹੀ ਚੀਜ਼ ਜੋ ਸਿੱਖਣ ਵਾਲੇ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਨਾਲ ਉਮਰ ਦੇ ਕਾਰਕ ਦੇ ਨਾਲ ਤੋਲਿਆ ਜਾਪਦਾ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਅਨੁਸਾਰ, 25 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਬਾਕੀ ਬਚੀ ਉਮਰ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਦੇ ਕੋਰਟੈਕਸਟ ਵਿੱਚ ਢੁਕਵਾਂ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸਾਡੇ ਲਈ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ '16 ਦੇ ਆਮ ਤੋਂ ਘੱਟ ਗੁਣਕ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਵਾਰੰਟ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ *ਲਛਮਣ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ* ਨੇ ਖੁਦ 16 'ਤੇ ਢੁਕਵਾਂ ਗੁਣਕ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਕਿ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਨੇ 20 ਤੱਕ ਉੱਚੇ ਗੁਣਕ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਹੈ ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਬਾਹਰੀ ਸੀਮਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਅਸੀਂ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਦੇਖਦੇ ਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ 16 ਦੇ ਆਦਰਸ਼ ਤੋਂ ਕਿਉਂ ਭਟਕ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਨਾਲ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਅੰਕੜਾ ਰੁਪਏ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਸਿਰਫ 19,200। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕਿਸੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਰੁ. 18,000 ਦਾ ਇਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅੱਗੋਂ ਕਿਉਂਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਦਾਅਵਾ ਵੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਹੈ, ਸਾਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਰਕਮ 'ਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। 19,200 ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜੀਬ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਰੁਪਏ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। 18,000 ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੀ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣਗੇ।

ਐਨ.ਕੇ.ਐਸ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ

Asha Rani 'and others v. Union of India (S. S. Sandhwalia, C.J.)

ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ
ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਕੰਚਨ

ਐੱਸ ਐੱਸ. ਸੰਧਾਵਾਲੀਆ, ਸੀ. ਜੇ. ਅਤੇ ਡੀ. ਐੱਸ. ਤੇਵਤੀਆ, ਜੇ.

ਹੰਸ ਰਾਜ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ, - ਅਪੀਲਕਰਤਾ।

ਬਨਾਮ

ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ 'ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ, - ਜਵਾਬਦੇਹ

1981 ਦੇ ਆਰਡਰ ਨੰਬਰ 20 ਤੋਂ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ।

23 ਫਰਵਰੀ 1982

ਮੋਟਰ ਵਹੀਕਲ ਐਕਟ (IV ਦਾ 1939)— ਸੈਕਸ਼ਨ 94, 95, 96 ਅਤੇ 110—ਭਾਰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ
ਮੋਟਰ ਦੁਰਘਟਨਾ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ-ਧਾਰਾ 95 (2) ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੀਮਾ ਤੋਂ ਵੱਧ ਰਕਮ
ਲਈ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਵਾਹਨ ਦਾ ਬੀਮਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ - ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਕੀ ਪਾਲਿਸੀ
ਦੁਆਰਾ ਬੀਮੇ ਦੀ ਰਕਮ ਤੱਕ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਹੈ — ਧਾਰਾ 95(2) ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਵਿੱਤੀ ਸੀਮਾਵਾਂ —
Whe-', ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੋਟਰ ਵਹੀਕਲ ਐਕਟ, 1939 ਦੀ ਧਾਰਾ 95 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ
94 ਅਤੇ ਧਾਰਾਵਾਂ (ਏ), (ਬੀ), (ਸੀ) ਅਤੇ (ਡੀ) ਦੀ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਰੀਡਿੰਗ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸੀਮਾ
ਵਿੱਤੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਅਤੇ ਪਾਲਿਸੀ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਦੇ ਜੋਖਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮੰਡਾ ਟੋਰੀ ਬੀਮੇ
ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਹਨ। ਸੈਕਸ਼ਨ 95 ਆਪਣੇ
ਆਪ ਵਿੱਚ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਸੀਮਾਵਾਂ ਆਦਿ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ- ਇਸਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹੋਣ ਲਈ। ਇਸ ਨੂੰ ਕਦੇ
ਵੀ, ਲਈ ਵਿੱਤੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਦੀ ਅਧਿਕਤਮ ਸੀਮਾ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ